

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z wniosku Ł. O.
z udziałem T. S., T. S.1 i A. O. o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym 28 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej A. O.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie
z 29 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ca 124/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik A. O. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z 29 stycznia 2021 r., oddalającego jego apelację wniesioną od postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim z 13 września 2018 r. o rozgraniczenie nieruchomości. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na wystąpienie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.): czy dopuszczalne jest przyjmowanie przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń sądu pierwszej instancji, w sytuacji gdy podstawowym zarzutem apelacji jest kwestionowanie ustaleń faktycznych, stanowiących podstawę wyroku; oraz czy wszczęcie procedury administracyjnej o udzielenie pozwolenia na budowę domu wraz ze zleceniem sporządzenia geodezyjnej mapy dla celów projektowych, która spowodowała naniesienie granic jak w procesie scalenia, czyli *de facto* ich zmianę,

powoduje przerwanie biegu terminu zasiedzenia nieruchomości, w tym przygranicznego pasa gruntu?.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Instytucja tzw. przedsądu służy selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu, w ramach którego, Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Skarżący powinien przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie. (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne tych wymogów nie spełniając. Skarżący nie wskazał, z jakimi przepisami prawa wiąże potrzebę wyjaśnienia poruszanych

w zagadnieniach prawnych problemów. Z lakonicznego uzasadnienia nie wynika też, aby istniały w orzecznictwie lub doktrynie jakiekolwiek wątpliwości, czy też możliwe do przyjęcia rozbieżne interpretacje prawne. Skarżący w tym zakresie poza zdefiniowaniem treści zagadnień prawnych nie powołuje ani odmiennych poglądów, ani odmiennych interpretacji, jak też ich nie referuje i nie poddaje odrębnej analizie. Nie powołuje w uzasadnieniu argumentów, które mogą prowadzić do rozbieżnych ocen. Twierdzenia skarżącego nie zostały poparte odpowiednią argumentacją, wskazującą, że powołane problemu faktycznie stanowią istotne zagadnienia prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego.

Kwestia rozumienia obowiązków sądu drugiej instancji rozpoznania sprawy w granicach apelacji (art. 378 k.p.c.) była już przedmiotem wypowiedzi SN. Przyjmuje się, że w systemie apelacji pełnej postępowanie apelacyjne ma charakter rozpoznawczy, a sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Ma on obowiązki i uprawnienia sądu merytorycznego, który może dokonać innej oceny prawnej ustalonego przez sąd pierwszej instancji stanu faktycznego, odmiennej oceny dowodów i innych ustaleń faktycznych, a także uzupełnić ustalenia sądu pierwszej instancji. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia sądu pierwszej instancji, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia sądu odwoławczego. Obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) nie oznacza też osobnego omówienia przez sąd drugiej instancji w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Wystarczające jest bowiem odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98; postanowienie SN z 30 września 2016 r., I CSK 623/15 oraz wyrok SN z 15 września 2016 r., I CSK 659/15).

Ubocznie też wskazać należy, że Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który faktycznie zmierzał wyłącznie do zakwestionowania oceny Sądu Rejonowego, bez wskazania uchybień tego Sądu w procesie oceny dowodów, świadczących o naruszeniu zasad logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. W orzecznictwie SN przyjmuje się również, że czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia prawa w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 292 i 175 k.c. jest każde zachowanie właściciela nieruchomości przed właściwym organem, stanowiące tzw. akcję zaczepną skierowaną przeciwko konkretnym posiadaczom i zmierzającą bezpośrednio do przerwania ich władztwa nad rzeczą (zob. postanowienia SN: z 20 stycznia 2015 r., V CSK 90/14; z 18 marca 2015 r., I CSK 200/14, i z 28 października 2005 r., II CSK 2/05). Skarga kasacyjna nie zawiera jakichkolwiek argumentów jurystycznych, które wskazywałyby na to, że wszczęcie postępowania administracyjnego, którego celem jest uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, stanowi rodzaj akcji zaczepnej skierowanej przeciwko konkretnym posiadaczom gruntu w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia prawa własności.

W konsekwencji przedstawione przez skarżącego zagadnienia prawne są pytaniem o trafność stanowiska Sądu Okręgowego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy oraz polemiką z tym stanowiskiem. Wątpliwości sformułowane w skardze kasacyjnej nie mogą więc być uznane za istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

